

Eksim Enerji - Viranşehir GES Projesi

Paydaş Katılım Planı

Mayıs 2024

This page left intentionally blank for pagination.

Mott MacDonald
Mesa Koz
Sahrayıcedit District
Atatürk Street No. 69 / 255
34734 Kadıköy
İstanbul
Turkey

T +90 (0) 216 766 3118
mottmac.com

Eksim Enerji - Viranşehir GES Projesi

Paydaş Katılım Planı

Mayıs 2024

Yayın ve Revizyon Kaydı

Revizyon	Tarih	Yazan	Kontrol Eden	Onaylayan	Açıklama
A	19/03/2024	Ece Alper	Cevdet Kabal	Mustafa İşlek	Kredi Verenin İncelemesi için Paydaş Katılım Planı Taslağı
0	13/05/2024	Ece Alper	Cevdet Kabal	Mustafa Islek	Kredi Verenin İncelemesi için Nihai Paydaş Katılım Planı

Documan Referansı: 221100016 | SEP | 0 |

Bilgi sınıfı: Standart

This document is issued for the party which commissioned it and for specific purposes connected with the above-captioned project only. It should not be relied upon by any other party or used for any other purpose.

We accept no responsibility for the consequences of this document being relied upon by any other party, or being used for any other purpose, or containing any error or omission which is due to an error or omission in data supplied to us by other parties.

This document contains confidential information and proprietary intellectual property. It should not be shown to other parties without consent from us and from the party which commissioned it.

İçindekiler

1	Giriş ve Proje Özeti	1
1.1	Genel Bakış	1
1.2	Paydaş Katılım Planının Hedefleri ve Kapsamı	3
1.3	Proje Konumu ve Sosyal Etki Alanı	3
2	Paydaş Katılımı Gereklilikleri	5
2.1	Genel Bakış	5
2.2	Uygulanabilir Kılavuzlar ve Standartlar	5
2.2.1	Ulusal Gereksinimler	5
2.2.2	Uluslararası Gereksinimler	6
2.2.3	Proje Şirketinin Uygulanabilir Politikaları ve Yönetim Sistemleri	7
3	Paydaş Belirleme ve Analizi	8
3.1	Genel Bakış	8
3.2	Proje Paydaşları	8
4	ÇSYS İstişare Faaliyetleri ve Sonuçları	11
4.1	Genel Bakış	11
4.2	Daha Önce Yürütülen Ç&S (Çevresel ve Sosyal) Faaliyetleri	11
4.3	ÇSEP Uygulamaları Sırasında Paydaş Katılım Faaliyetleri	13
5	Paydaş Katılım Programı ve Bilgilendirme Süreci	14
5.1	Genel Bakış	14
5.2	Paydaş Katılımı ve Danışma Programı	14
6	Proje Şikayet Mekanizması	19
6.1	Genel Bakış	19
6.2	Şikayet Mekanizmasının İlkeleri	19
6.3	Dış Şikayet Mekanizması	20
6.4	İç Şikayet Mekanizması	21
6.5	Şikayet Mekanizması Kanalları ve HİS İletişim Bilgileri	21
7	Kaynaklar ve Sorumluluklar	23
8	İzleme ve Raporlama	25
A.	Ekler	26
A.1	Örnek Proje Danışma Günlüğü	27

A.2	Revize Proje Şikayet Kayıt Formu (Türkçe ve İngilizce)	28
A.3	Örnek Proje Şikayet Kaydı	29
A.4	İç Şikayet Kayıt Formları	30

Tablolar

Tablo 1.1: Projenin Sosyal Etki Alanındaki (Etki Alanı) Etkilenen Yerleşimler	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 3.1: Kamu Kurumları için Dış Paydaş Listesi	8
Tablo 3.2: Sivil Toplum Kurumları için Dış Paydaş Listesi	10
Tablo 3.3: Diğer Dış Paydaş Grupları	10
Tablo 3.4: İç Paydaş Listesi	10
Tablo 4.1: Önceki Paydaş Görüşmelerinin Özeti	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 4.2: ÇSEP Uygulamaları Sırasında Gerçekleştirilen Paydaş Görüşmelerinin Özeti	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Tablo 5.1: Proje Ömrü Boyunca Paydaş Katılımı ve İstişare Programı	15

Şekiller

Şekil 6.1: Dış Şikayet Mekanizması Sürecinin Adımları	20
---	----

1 Giriş ve Proje Özeti

1.1 Genel Bakış

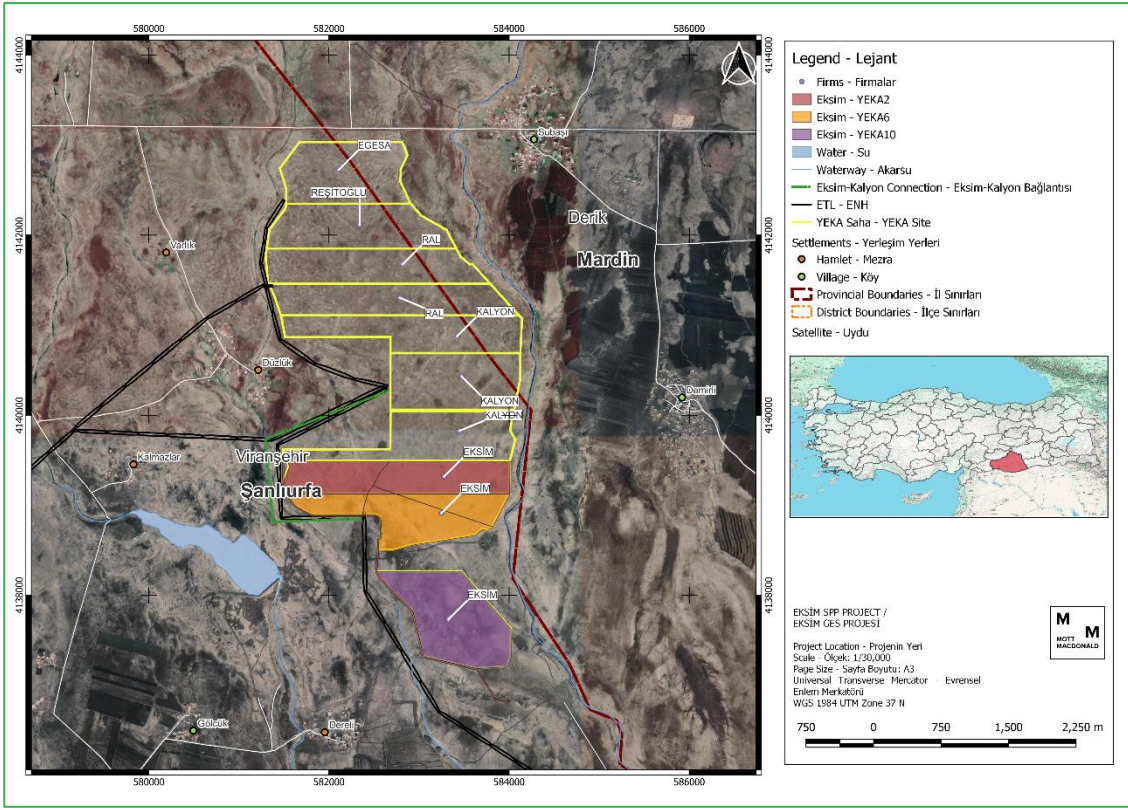
Yenilenebilir enerji projeleri için özel olarak belirlenen YEKA'ların (Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları) nitelikleri ve temel bileşenleri mevzuatla düzenlenmiştir. Bu alanların yatırımcılara tahsis edilmesinin amacı, yatırımların gerçekleştirilmesini hızlandırmak ve kamu, hazine ve özel mülkiyete ait taşınmazlar üzerindeki büyük ölçekli yenilenebilir enerji kaynak alanlarının (YEKA) etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

29.04.2022 tarihli ve 31824 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Güneş Enerjisine Dayalı Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları ve Bağlantı Kapasitelerinin Tahsisine İlişkin İhale İlanı" kapsamında 28.06.2022 tarihinde YEKA-2, 4 ve 10 ihaleleri düzenlenmiştir. Bu kapsamda Eksim Enerji (Proje Şirketi) ihaleyi kazanmıştır.

Proje Şirketi, yaklaşık 187,5 MWm/150 Mwe toplam kurulu güce sahip Viranşehir YEKA Güneş Enerjisi Santrali'ni geliştirmeyi ve işletmeyi amaçlamaktadır. Projenin tamamlanmasıyla yıllık 300 GWh elektrik üretimi gerçekleşecektir.

Enerji iletim hattı inşaat işleri, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) ile anlaşmaya varılmasının ardından başka bir şirkete taşeron olarak verilecektir.

Proje Alanı yaklaşık 270 hektardan oluşmaktadır. Egesa Enerji, Reşitoğlu Enerji Elektrik Üretim Aş., Ral Enerji ve Kalyon Enerji, Proje Alanı'na bitişik olan ilave güneş enerjisi santrali lisans sahalarının sahipleridir. Destek ve izleme yapıları, montaj ve AC akım invertörleri, kablolama, transformatörler, bir Denetleyici Kontrol ve Veri Toplama (SCADA) sistemi, 347.224 fotovoltaik (PV) panel modülü, bir trafo merkezi (400kV Viranşehir Havza trafo merkezi), üretilen elektriği ulusal şebekeye bağlayacak enerji iletim hatları ve kablolama projenin tüm bileşenleridir (Şekil 1.1).

Şekil 1.1: Proje Konumu

Proje alanına yatırım yapan beş şirket, KERER adında bir ortak girişim oluşturmuştur. Bu ortak girişimin temel amacı, YEKA yatırım bölgesi yakınlarında yaşayan sakinlerin ihtiyaçlarını tüm yerleşim yerlerine fayda sağlayacak şekilde birleşik bir şekilde ele almaktır. Ayrıca, katılımcı şirketlerin proje yöneticileri, istişare çalışmalarının ayrıntılarını görüşmek üzere haftalık toplantılar düzenlenmektedir.

Proje, YEKA-2, YEKA-6 ve YEKA-10 olmak üzere üç farklı parselden oluşmaktadır. Bu alanlar sırasıyla yaklaşık 97 hektar, 90 hektar ve 100 hektarı kapsamaktadır. Her Lot 50 MWE kapasiteye sahip olacaktır.

Henüz herhangi bir inşaat faaliyeti başlatılmamıştır. Ayrıca, herhangi bir çit inşa edilmemiş ve herhangi bir mobilizasyon alanı oluşturulmamıştır.

Proje alanı YEKA olarak tanımlanmıştır. Proje için üç adet ÇED olumlu kararı (Viranşehir-10 GES, Viranşehir-2 GES ve Viranşehir-6 GES için) alınmıştır. Viranşehir YEKA GES'in üç bölümü için Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) çalışması 2022 yılında gerçekleştirilmiş ve 10 Mayıs 2023 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.

ÇED kapsamında görüşlerine başvuru yapılan kurumlar arasında Viranşehir Belediyesi, ŞUSKI Genel Müdürlüğü, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi, Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Şanlıurfa Valiliği, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Afet ve Acil Durum Müdürlüğü yer almıştır.

Paydaş katılım toplantısı 16 Kasım 2022 tarihinde Viranşehir ilçesinin Gölcük mahallesinde gerçekleştirilmiştir.

1.2 Paydaş Katılım Planının Hedefleri ve Kapsamı

ÇSYS kapsamında, inşaat ve işletme aşamalarını kapsayan PKP, Mott MacDonald tarafından hazırlanmıştır. Bu PKP'nin amacı, Proje yaşam döngüsü boyunca kapsamlı ve kültürel açıdan uygun bir şekilde uygulanacak olan gelecekteki paydaş katılımı ve istişare faaliyetleri için stratejik bir kılavuz sunmaktır. PKP, tüm uygulama aşamalarında toplumsal cinsiyete duyarlı bir yaklaşım izleyecektir. PKP, iletişim araçlarının ve bilgi paylaşım mekanizmasının Proje kapsamında belirlenen hassas gruplar için erişilebilir olmasını sağlar.

PKP, düzenlenecek paydaş katılım faaliyetlerini, uygulanacak şikayet mekanizmasını ve genel PKP uygulamasından sorumlu Proje personelini tanımlamaktadır. Bu bileşenlerin tanımlanması sırasında, ÇSEP süreci içerisinde hazırlanmış olan PKP hazırlanmıştır.

Proje Şirketi, bu PKP'de tanımlandığı şekilde ve IFC PS1'e uygun olarak etkin paydaş katılımını gerçekleştirmeyi taahhüt etmektedir. Bu PKP yıllık bazda revize edilecektir.

1.3 Proje Konumu ve Sosyal Etki Alanı

Projenin inşaat alanı, Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan Şanlıurfa iline bağlı Viranşehir ilçesinin Gölcük ve Kadıköy mevkiğinde yer almaktadır. Şanlıurfa şehir merkezine yaklaşık 103 kilometre uzaklıkta yer alırken, Viranşehir'e 23 kilometrede ulaşılmaktadır. Proje sahasının batı sınırı boyunca Viranşehir'den Diyarbakır'a uzanan yol, Proje Alanı'na erişim sağlamaktadır. Ayrıca, yerleşim yerlerine giden yolların da kullanılması amaçlanmaktadır.

Sosyal Etki Alanı, Gölcük Köyü'nün bir parçası olan dört mezrayı içermektedir. Proje Alanı da dahil olmak üzere yakın çevrenin büyük bir kısmının meradan oluştuğu göz önüne alındığında, bu yerleşim yerleri yoğun hayvancılık faaliyetlerinin yapıldığı yerlerdir. Ayrıca, Proje Alanı'nın güney bölgesi tarımsal faaliyetlere ev sahipliği yapmaktadır. Konumları ile, Tablo1.1 bu yerleşimlerin isimlerini ve mesafelerini vermektedir.

Tablo1.1: Proje Sahasına En Yakın Yerleşim Yerleri

Hayır	İsim	Durum	Proje sahasına uzaklık (m)
1	Gölcük	Köy	2600
2	Dereli	Hamlet	1400
3	Kalmazlar	Hamlet	1400
4	Düzlük	Hamlet	1100

Kaynak: Google Earth Görüntüleri

İnşaat sırasında Projenin sosyal alıcılarını değerlendirmek için bir analiz yapılmıştır ve ayrıca işletme aşamalarında da ayrı ayrı yapılacaktır. Buna göre, Proje aşamalarının doğrudan sosyal alıcıları aşağıdaki gibidir:

- Arazi edinimi ve/veya kamulaştırma nedeniyle geçim kaynakları önemli ölçüde ve olumsuz yönde etkilenme potansiyeline sahip yerel topluluk üyeleri,
- Proje alanının hemen yakınında bulunan ve artan trafik hacmi, yol güvenliği riskleri, toz ve gürültü etkilerine maruz kalması muhtemel yakın mahalleler / köyler,
- Proje alanına erişim yolları üzerinde bulunan ve/veya bu yolları kullanan ve artan trafik hacmine ve yol güvenliği risklerine maruz kalması muhtemel olan yerel topluluk üyeleri,
- Projenin yerel istihdam fırsatlarından yararlanabilecek yerel topluluk üyeleri,
- Projenin yerel satın alma faaliyetlerinden faydalanabilecek ticari işletmeler,
- Projede temel danışmanlığa ihtiyaç duyabilecek hassas gruplar ve

- Proje kapsamında istihdam edilen tüm inşaat aşaması işçileri (alt yükleniciler dahil).

Projenin olumlu sosyal etkileri, özellikle inşaat aşamasında mal ve hizmet alımları yoluyla yerel istihdam yaratılması ve yerel ekonomik katkılar üzerinde olacaktır. Bunlara ek olarak Proje, Proje alanı çevresindeki yolların iyileştirilmesi gibi yerel altyapı kapasitesini de geliştirecektir.

Projenin inşaat aşamasındaki başlıca olumsuz etkileri, Projenin yer alması planlanan arazide hayvancılık faaliyeti yürüten kişiler ve Proje Alanının güney sahasında tarım arazilerini kaybetmeleri nedeniyle ekonomik olarak yerinden edilmeye maruz kalan kişiler olarak değerlendirilmektedir.

ÇSYS çalışması kapsamında değerlendirilen işletme aşaması olumsuz etkileri gürültü, hava ve toprak kaynaklı etkilerle ilgilidir.

2 Paydaş Katılımı Gereklilikleri

2.1 Genel Bakış

Sürekli, açık ve şeffaf paydaş katılımı, projenin sürdürülebilirliğini, kalitesini ve daha iyi uygulanmasını sağlamak için projelerde önemli bir unsurdur. Paydaş katılımının amacı, projelerden etkilenen topluluklar, insanlar, gruplar, işletmeler ve diğer ilgili taraflar üzerindeki riskleri ve etkileri başarılı bir şekilde yönetmektir. Sağlam paydaş tanımlaması ve paydaş haritalaması, etkili bir paydaş katılımının ilk ve önemli adımlarıdır.

Paydaş katılımı, Proje Şirketi ile Proje paydaşları arasında inşaat ve işletme aşamaları da dahil olmak üzere Proje yaşam döngüsü boyunca devam edecek karşılıklı bir iletişim hattı sağlar. Projenin farklı aşamaları farklı katılım ve istişare faaliyetleri gerektirebilir. Proje Şirketi, tüm Proje paydaşlarıyla sürekli iletişim ve istişareyi mümkün kılan bir platform oluşturmaktan sorumludur.

Uluslararası standartlar ve gerekliliklerin (özellikle IFC PS1) gerektirdiği gibi, paydaş istişaresi ve katılımı aşağıdaki hususları içerir:

- Potansiyel olarak etkilenen tüm bireylerin, grupların, toplulukların, kurumların, hassas/dezavantajlı bireylerin ve paydaş olarak değerlendirilecek grupların belirlenmesi ve analizi,
- Paydaş katılımı, bilgi paylaşımı ve paydaşlarla anlamlı istişarenin nasıl yapılacağına ilişkin adımların planlanması,
- Proje veya paydaşlar için risk veya olumsuz etki olarak kalan konuların belirlenmesi,
- Paydaşlar için Proje hakkında iyi bir anlayışın oluşturulması,
- Proje ve paydaşlar arasında uzun vadeli iletişim için manipülasyon, zorlama ve gözdağı içermeyen bir şikayet mekanizmasının ele alınması,
- Şikayet mekanizması aracılığıyla şikayetlere zamanında yanıt verilmesi ve
- Paydaşların Proje hakkında düzenli olarak bilgilendirilmesi.

Paydaş katılımı süreçlerinin başarılı ve etkili olmasını sağlamak için, paydaş katılımı projelerin erken aşamalarında başlatılmalıdır. IFC PS1'e uygun olarak, paydaş katılımı Projenin Ulusal ÇED süreci sırasında kilit proje paydaşlarıyla katılım yoluyla başlamıştır. Paydaş katılımı Proje yaşam döngüsü boyunca devam edecektir.

2.2 Uygulanabilir Kılavuzlar ve Standartlar

Bu PKP, aşağıdaki bölümlerde ayrıntılı olarak açıklanan ulusal mevzuata ve uluslararası standartlara ve gerekliliklere (özellikle IFC PS1) uygun olarak hazırlanmıştır.

2.2.1 Ulusal Gereksinimler

Türk ÇED Yönetmeliği (RG Tarih/Sayı: 29.07.2022/31907) bilgi paylaşımı ve paydaş katılımı ile ilgili bir dizi gereklilik içermektedir.

Projelerin kapsam belirleme aşamasında, Ulusal ÇED süreci kapsamında paydaş katılımı, ilgili devlet kurumlarından temsilcilerin yer aldığı ve projenin incelenmesi ve değerlendirilmesinden sorumlu bir komisyonun kurulmasıyla başlar.

Komisyonun kurulmasını halkın katılımı toplantısı takip eder. Halkın katılımı toplantısının düzenlenmesi yönetmelik uyarınca yasal olarak zorunludur. Halkın katılımı toplantısının amacı, halkın ve projeye ilgili tarafların (örneğin, yerel topluluk üyeleri, kamu kurumları, sivil toplum kurumları) proje hakkında bilgilendirilmesini ve projeye ilişkin görüş, öneri ve/veya endişelerini

dile getirme fırsatına sahip olmasını sağlamaktır. Projeden en çok etkileneceği değerlendirilen yerel topluluk üyelerinin bu toplantıya katılmalarının sağlanması çok önemlidir. Bu nedenle, toplantının mümkün olduğunca yerel toplum üyelerinin erişimine açık bir şekilde düzenlenmesi de yönetmelikte vurgulanmaktadır.

Toplantı katılımcıları tarafından bildirilen konular, ÇED belgesinde dikkate alınmak ve ele alınmak üzere resmi toplantı tutanaklarında belgelenir. Ayrıca, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİM) tarafından yetkilendirilen kurumlar, halkı proje ve etkileri hakkında bilgilendirmek ve halkın projeye ilişkin görüş ve önerilerinin alınmasını kolaylaştırmak amacıyla bir PKP hazırlar. PKP, ÇED belgesinin ekinde sunulur.

ÇED belgesinin incelenmek üzere ÇŞİDB'ye sunulmasının ardından, ÇŞİDB ve ilgili il müdürlükleri kurulan komisyonun inceleme sürecinin başladığını ve taslak ÇED belgesinin de 30 gün boyunca halkın inceleme ve yorumlarına açık olduğunu halka duyurur. Duyuru için uygun iletişim kanalları (örneğin, gazeteler, ilan panoları ve internet) kullanılır.

Komisyonun ve halkın incelemesinin ardından, ÇED belgesinin nihai taslağı ÇŞİDB ve ilgili il müdürlükleri tarafından 10 gün süreyle ilan panoları ve internet aracılığıyla duyurulur. Komisyonun değerlendirmeleri ve halkın görüşleri dikkate alınarak ÇŞİM tarafından projeye ilişkin "ÇED Olumlu" veya "ÇED Olumsuz" kararı verilir.

Son aşamada, ÇŞİDB İDK'nın kararı da uygun iletişim araçları kullanılarak Proje paydaşlarına açıklanır.

İstişare, bilgi paylaşımı, paydaş katılımı ve şikayet mekanizması ile ilgili ulusal mevzuat, aşağıda açıklanan Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (No. 4982), Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (No. 6698), Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun (No. 3071) ve Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliği de içermektedir:

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (No. 4982)

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (No. 6698)

Bu Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun (No. 3071)

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun'un (01.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Resmi Gazete) 3. maddesi uyarınca, dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve kamu makamlarına yazı ile başvurma hakkına sahiptir. Türkiye'de ikamet eden yabancılar da karşılıklılık esası ve dilekçelerinde Türkçe dilini kullanmak kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.

2.2.2 Uluslararası Gereksinimler

Projenin paydaş katılımı ve istişare gereklilikleri aşağıdaki uluslararası standartlar dikkate alınarak değerlendirilmiş ve planlanmıştır:

- IFC'nin Çevresel ve Sosyal Sürdürülebilirlik Performans Standartları (2012)
  - Performans Standardı 1 - Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi: PS 1 şunların önemini vurgular: (i) Projenin çevresel ve sosyal etkilerini, risklerini ve fırsatlarını belirlemek için entegre bir değerlendirme; (ii) Proje ile ilgili bilgilerin

açıklanması ve kendilerini doğrudan etkileyen konularda yerel topluluklara danışılması yoluyla etkili topluluk ve paydaş katılımı; ve (iii) Müşterinin yönetim programları, izleme ve gözden geçirme yoluyla Proje ömrü boyunca sosyal ve çevresel performansı yönetmesi.

- Performans Standardı 5 - Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim: Yeniden yerleşim ve geçim kaynaklarının restorasyonu ile ilgili karar alma süreçleri, uygun olan yerlerde seçenekleri ve alternatifleri içermelidir. İlgili bilgilerin açıklanması ve Etkilenen Toplulukların ve kişilerin katılımı, Performans Standardının hedefleriyle tutarlı sonuçlar elde etmek için tazminat ödemelerinin, geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması faaliyetlerinin ve yeniden yerleşimin planlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi sırasında devam edecektir.

2.2.3 Proje Şirketinin Uygulanabilir Politikaları ve Yönetim Sistemleri

Daha önce hazırlanan PKP'nin içeriğine göre, Proje Şirketi paydaşları, bilgilendirme yaklaşımını, anlamlı istişare ve katılım taahhüdünü, dış paydaşlara sürekli raporlamayı ve Proje Şirketi'nin şikayet yönetimini tanımlamıştır.

Proje Şirketi ayrıca entegre bir Kalite, Sağlık ve Güvenlik, Çevre ve Enerji Yönetim Sistemlerine ve aşağıda listelenen ilgili sertifikalara sahiptir:

- ISO 9001: 2015 - Kalite Yönetim Sistemi
- ISO 14001: 2015 - Çevre Yönetim Sistemi
- ISO 45001: 2018 - İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetimi

Buna ek olarak, Proje Şirketi aşağıdaki politika ve değerlendirmelere sahiptir:

- Trafik Yönetim Planı
- Toplum Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı
- İnsan Kaynakları Politikası
- Yüklenici Yönetim Planı
- Sağlık ve Güvenlik Yönetim Planı
- İç ve Dış Şikayet Mekanizması
- Geçim Kaynakları Restorasyon Planı
- Eğitim Planı
- Çalışan Konaklama Planı
- İnşaat Kampı Yönetim Planı
- Güvenlik Yönetim Planı
- Cinsiyet Esitliği Eylem Planı

3 Paydaş Belirleme ve Analizi

3.1 Genel Bakış

Uluslararası standartların tanımlarına uygun olarak paydaşlar, bir projeden etkilenen veya projenin sonucundan çıkarı olan bireyler veya gruplar olarak tanımlanır. Projenin etkisi olumlu ya da olumsuz, doğrudan ya da dolaylı olabilir.

Paydaş katılımının ilk adımı Proje paydaşlarının belirlenmesidir. Bu tanımlamanın amacı, her bir paydaş grubunu belirlemek ve Proje ile ilişkilerini tanımlamaktır. Başarılı sonuçlar elde etmek için bir proje yürütürken paydaşların görüşlerini, bakış açılarını, kaygılarını ve ihtiyaçlarını dikkate almak önemlidir.

3.2 Proje Paydaşları

Projenin tanımlanmış paydaşları dış paydaşlar (hükümet ve sivil toplum kurumları, muhtarlar/yerleşikler/yerel topluluklar, hassas/dezavantajlı gruplar, medya ve üniversiteler dahil) ve iç paydaşlar (yükleniciler ve alt yükleniciler ve çalışanları dahil olmak üzere tüm Proje personeli) olarak kategorize edilmiştir. Tablo 3.1 aracılığıyla Tablo 3.4Tablo 3.3Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı. aşağıda verilmiştir. Tüm paydaşlar, paydaşların Projeden etkilenme ve/veya Projeyi etkileme büyüklüklerine ve Projeye olan ilgi düzeylerine bağlı olarak yüksek (kırmızı), orta (sarı) veya düşük (yeşil) olarak kategorize edilmiş ve renklerle kodlanmıştır. Her bir paydaşın ilgi düzeyine uygun olarak, Projenin inşaat ve işletme aşamaları için belirli sıklıklara göre bilgilendirme ve istişare faaliyetleri belirlenmiştir. Projenin ömrü boyunca uygulanacak bilgilendirme ve istişare faaliyetleri aşağıda önerilen uygulama takvimi ile birlikte özetlenmiştir Tablo 5.1.

Tablo 3.1: Kamu Kurumları için Dış Paydaş Listesi

Devlet kurumları

Seviye	Organizasyon	Proje ile İlişkisi	İlgi Düzeyi
Ulusal	Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB)	TOB, Projenin tasarım, inşaat ve işletme faaliyetleri hakkında özel görüşlere sahip olabilir.	Orta
	Tarım ve Orman Bakanlığı, Hayvancılık Genel Müdürlüğü		
	TOB, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü		
	Tarım ve Orman Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü		
	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB)	ÇŞİDB, Proje ile ilgili olarak çevresel etki değerlendirme izinleri ve çevresel izinler gibi düzenleyici işlemlere sahiptir.	Orta
	ÇŞİDB, ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü		
	ÇŞİDB, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü		
	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Genel Müdürlüğü		
	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü		
	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü		

	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (UAP) UAP Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü UAP Karayolları Genel Müdürlüğü	MoTI, Projenin değerlendirilmesine ilişkin özel görüşlere sahip olabilir.	Orta
	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) ÇSGB, Çalışma Genel Müdürlüğü ÇSGB, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü	ÇSGB'nin iş ve çalışma koşulları ile Proje personelinin sağlık ve güvenliği konusunda özel görüşleri olabilir.	Orta
	Kültür ve Turizm Bakanlığı (KTB) Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü	GTB'nin mevzuat açısından görüşleri olabilir.	Düşük
Bölgesel	DSİ 15.Bölge Müdürlüğü (Devlet Su İşleri)	Bu kurumun Proje alanına yakın su yolları hakkında özel görüşleri olabilir.	Orta
	Tarım ve Orman Bakanlığı 3. Bölge Müdürlüğü	Bu kurum, Proje alanı yakınındaki orman ve tarım arazileri hakkında özel görüşlere sahip olabilir.	Düşük
	Karayolları Genel Müdürlüğü 9. Bölge Müdürlüğü	Kurum, Proje alanı içindeki yol geçişi ile ilgili görüş bildirebilir.	Düşük
ii	Şanlıurfa Valiliği	Ulusal hükümeti temsil eden valilik, illerdeki en yüksek makamdır.	Yüksek
	Şanlıurfa Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı	Bu kurum, bakanlıklar ve diğer merkezi hükümet kurumları tarafından illerde yürütülecek her türlü yatırım ve inşaat işlerini koordine eder.	Yüksek
	Şanlıurfa Belediyesi Şanlıurfa Belediyesi, Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü Şanlıurfa Belediyesi, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü Şanlıurfa Belediyesi, Mezarlıklar Müdürlüğü Şanlıurfa Belediyesi, Fen İşleri Müdürlüğü	Belediyenin ve ilgili birimlerinin Proje ile ilgili sorumlulukları olacaktır.	Yüksek
	Şanlıurfa Valiliği Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğü	Bu kurum, iş ve çalışma koşulları ile tesis personelinin sağlık ve güvenliği hakkında özel görüşler sunabilir.	Orta
	Şanlıurfa Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	İllerin ÇŞİM'lerinin çevresel etki değerlendirme izinleri ve çevre izinleri gibi Proje ile ilgili düzenleyici işlevleri bulunmaktadır.	Yüksek
	Şanlıurfa İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü	Bu kurum, toplumsal örgütlenmeyi destekleyerek katılımcı demokrasinin kökleşmesine ve toplumun yaşam kalitesinin artmasına katkıda bulunmaktadır.	Yüksek
	Şanlıurfa Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü	Bu kurum, Proje alanının arkeolojik potansiyelinin belirlenmesi ve açıklığa kavuşturulması için önemli bir paydaştır.	Düşük
	Şanlıurfa İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	Bu kurum Proje hakkında il bazında ve/veya sahaya özel görüşler sunabilir.	Yüksek
	Şanlıurfa İl Jandarma Komutanlığı	Bu kurum Proje hakkında il bazında ve/veya sahaya özel görüşler sunabilir.	Orta
	Viranşehir Kaymakamlığı, Şanlıurfa Belediyesi Viranşehir İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Viranşehir İlçe Jandarma Komutanlığı	Proje alanı Viranşehir ilçesinde yer almaktadır ve yerel kaymakamlık, merkez belediye ve ilgili birimleri Projenin planlama, inşaat ve işletme aşamalarında ilgili izin ve onayların alınması konusunda paydaş konumundadır.	Yüksek Orta

Tablo 3.2: Sivil Toplum Kurumları için Dış Paydaş Listesi

Sivil toplum kurumları

Seviye	Organizasyon	Proje ile ilişkisi	İlgi Düzeyi
İl ve İlçe	Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA)	Bu vakıflar, dernekler ve odalar Proje ile ilgili kendi özel görüşlerini sunabilirler	Yüksek
	Çevre Koruma ve Araştırma Vakfı (ÇEV-KOR)		
	Türkiye Çevre Koruma Vakfı (TUÇEV)		
	Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL)		
	Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF) Türkiye		
Sürdürülebilir Ekonomi ve Finans Araştırmaları Derneği (SEFIA)			

Tablo 3.3: Diğer Dış Paydaş Grupları

Paydaş grupları

Seviye	Grup	Proje ile ilişkisi	İlgi Düzeyi
Muhtarlar/İlçe Sakinleri/Yerel Topluluklar	Projeden etkilenen Gölcük mahallesi ve mezarlarındaki muhtarlar ve bölge sakinleri	Gölcük mahallesi, Projenin potansiyel etkilerini göz önünde bulunduran kilit bir paydaştır.	Yüksek
	Yerel İşletmeler ve Girişimler		
Hassas/ Dezavantajlı Gruplar	Kadınlar	Hassas gruplar, Projenin potansiyel etkileri göz önünde bulundurulduğunda kilit paydaşlardır.	Yüksek
	Yaşlılar		
	Öğrenciler		
	İşsiz insanlar		
	Uluslararası koruma altındaki mülteciler (UIP)		
Medya	Yerel, bölgesel ve sosyal medya (gazeteler, TV kanalları, sosyal medya kanalları dahil)	Kamuoyunun etkin bir şekilde bilgilendirilmesi ve istişare edilmesi için yerel ve bölgesel medya kurumlarıyla işbirliği yapılması önemlidir.	Orta
Üniversiteler	Şanlıurfa Harran Üniversitesi	Proje kapsamında araştırma yapılması gerektiğinde üniversiteler kilit paydaşlardan biridir.	Orta

Tablo 3.4: İç Paydaş Listesi

İç paydaşlar

Seviye	Organizasyon	Proje ile ilişkisi	İlgi Düzeyi
İç Paydaşlar	Proje personeli	Bu gruplar, Proje faaliyetlerinin uluslararası standartlara uygun olarak sürdürülmesi açısından kilit paydaşlardan biridir.	Yüksek

4 ÇSYS İstişare Faaliyetleri ve Sonuçları

4.1 Genel Bakış

Uluslararası standartlar, paydaş katılımı ve istişaresinin ÇSYS sürecinin temel bileşenlerinden biri olduğunu ve paydaş katılımı faaliyetleri yoluyla özellikle Proje etki alanındaki paydaşlar olmak üzere mümkün olduğunca çok paydaşa ulaşılması ve bilgilendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Bu bağlamda, Proje'nin paydaş katılımı ve istişare sürecinin hedefleri arasında, belirlenen paydaşların kendilerini potansiyel olarak etkileyebilecek konularda uygun şekilde bilgilendirilmesini ve kendilerine danışılmasını sağlamak ve Proje'nin yaşam döngüsü boyunca paydaşlarla sürekli olarak yapıcı bir ilişki sürdürmek yer almaktadır.

4.2 Daha Önce Yürütülen Ç&S (Çevresel ve Sosyal) Faaliyetleri

2024 yılı itibariyle, hem ÇED döneminde hem de Arazi Edinimi sürecinde Projeden etkilenen ve Projeye ilgilenen paydaşlar belirlenmiş ve paydaşlarla istişareler başlatılmıştır. Kamu yetkilileri, muhtarlar, arazi sahipleri/kullanıcıları ve projeden etkilenen diğer paydaşlarla farklı amaçlarla istişarelerde bulunulmuştur.

Yazışmalar / Görüş Mektupları

Ulusal ÇED süreci boyunca Proje Şirketi, yazışmalar yoluyla Proje hakkında görüş almak için resmi kurumlarla istişare faaliyetleri yürütmüştür. Danışılan bu resmi kurumlar aşağıda listelenmiştir:

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı,
  - Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü
  - Şanlıurfa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı,
  - Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi
  - ŞUSKİ Genel Müdürlüğü
- Tarım ve Orman Bakanlığı
  - Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
  - Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
  - Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü,
- Şanlıurfa İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
- Şanlıurfa Valiliği
  - Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı

Alınan görüş yazıları temelinde, danışılan makamların hiçbiri Proje ile ilgili bir endişe bildirmemiştir. Bununla birlikte, söz konusu proje ile ilgili olarak İl Orman ve Tarım Müdürlüğü mevzuatı açısından aşağıdaki önlemlerin alınması gerektiği belirtilmiştir:

- Alanın 5403 sayılı Kanun kapsamında olması nedeniyle Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan tarım dışı kullanım izinlerinin alınması.

- Değiştirilen 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yaban Hayvanlarının Aşılattırılması Hakkında Kanun ile 4086 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanuna ek Zeytincilik Kanunu hükümlerine uyulması.
- Mera Kanunu çerçevesinde 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamındaki alanlar için gerekli izinlerin alınması.
- Proje alanına girebilecek dere ve çayların kesildiği noktalarda dere yataklarına zarar vermeden 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu gereğince bu noktalardaki sanatsal yapıları korumak.
- Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Yönetmeliği'nde belirtilen kriter ve hükümlere uygunluk.
- Talep alanının sınırları içinde tescilli olmayan alanlar varsa tescil.

Buna ek olarak, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün görüş yazısına göre aşağıdaki eylemler gerçekleştirilecektir:

- Olası olumsuz etkilerin giderilmesi ve en aza indirilmesi için ÇED Raporunda belirtilen önlemlerin faaliyet sahibi tarafından uygulanacağını taahhüt edilmesi,
- İşletme döneminde tespit edilebilecek yeni bir olumsuz etki durumunda faaliyet sahibi tarafından gerekli önlemlerin derhal alınacağına dair taahhüt,
- Yüzey sıyırma ve saha hazırlık aşamalarında çalılar, ağaçlar vb. bir fauna uzmanı tarafından kaldırılmalıdır. Yuva bulunması muhtemel alanlarda yavru olup olmadığı kontrol edilmelidir. Yavru varsa o alan işaretlenmeli ve yavru yuvayı terk edene kadar herhangi bir müdahalede bulunulmamalıdır.
- Alanı kullanan türlerin kış uykusu dönemi göz önünde bulundurularak bu dönemde yüzey kazıma işlemleri yapılmamalıdır,
- Vahşi hayvanlara ve su kaynaklarına zarar vermekten kaçınılmalı,
- İnşaat ve işletme aşamalarında çalışacak personele eğitim verilmesi, yaban hayatına karşı gerekli hassasiyeti göstermelerinin sağlanması,

Çevresel ve sosyal çalışmalar kapsamında yapılan resmi yazışmalar, Danışman ile paylaşılan nihai Ulusal ÇED Raporu'nda yer almıştır.

Ulusal ÇED çalışmaları kapsamında sosyal etki değerlendirme çalışmaları da yürütülmüştür. 16 Kasım 2022 tarihinde Ulusal ÇED Çalışmaları kapsamında Şanlıurfa ili, Viranşehir ilçesi, Gölcük Köyü'nde halkın katılımı toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantının amacı paydaşlarla iletişim kurmak, onlara Proje hakkında bilgi vermek ve Proje ile ilgili geri bildirimlerini almaktır. Toplantıya Proje Şirketi temsilcilerinin yanı sıra Projeden etkilenen yerel topluluk üyeleri ile birlikte aşağıdaki kurumlardan katılımcılar iştirak etmiştir:

- Şanlıurfa Valiliği, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,
- Gölcük Köyü ve mezarlarında yaşayan yerel halk.

Halkın katılımı toplantısının tutanakları Ulusal ÇED Raporlarında verilmiştir. Katılımcılar tarafından dile getirilen temel endişeler, yerel halk tarafından kullanılan mera alanlarının kaybı ve tarım arazilerinin kaybı ile ilgilidir.

4.3 ÇSEP Uygulamaları Sırasında Paydaş Katılım Faaliyetleri

Mott MacDonald Sosyal Ekibi, Projenin ÇSDT Çalışmaları kapsamında 18-19 Ocak 2024 tarihlerinde iki saha ziyareti gerçekleştirmiştir. Saha ziyaretlerinin amaçları arasında Projeden etkilenen mahalleler/köyler hakkında mevcut durum verilerinin toplanması, yerel topluluk üyelerinin Proje ile ilgili endişelerinin ve beklentilerinin anlaşılması, kilit paydaşların görüşlerinin yansıtılması ve hassas grupların belirlenmesi yer almıştır. Bu amaçlar doğrultusunda, yerel topluluk üyelerini ve diğer Proje paydaşlarını belirlemek, Proje hakkındaki algılarını anlamak, Proje hakkında sahip olabilecekleri endişeleri ele almak ve Proje etkilerini belirlemek için saha ziyareti sırasında muhtarlar ve yerel sakinlere danışılmıştır. Saha çalışmaları sırasında görüşülen dış paydaşlar aşağıda listelenmiştir:

- Muhtar ve muhtarlık azası / Gölcük mahallesi sakinleri
- Gölcük Köyü ve Dereli Mezrası sakinleri.

Bu istişarelerin ana bulguları aşağıda özetlenmiştir:

- Bölge sakinleri geçtiğimiz yıl Şirket tarafından Proje hakkında bilgilendirilmiştir. 2023'te Gölcük'te düzenlenen bir bilgilendirme toplantısı ile ayrıntılı bilgi edindiler.
- Dereli topluluğu yaklaşık 20 aileden, toplamda yaklaşık 150 kişiden oluşuyor ve çoğunluğu genç, yaklaşık 40 çocuk ve ergen eğitime uygun. Toplulukta bir ilkokul bulunuyor ancak daha büyük yaştaki öğrenciler orta ve yüksek öğrenim için komşu ilçe ve mahallelere gidiyor.
- Kanalizasyon sistemi olmamasına rağmen, yerel yönetim evsel atıkları düzenli olarak belirlenmiş çukurlardan uzaklaştırmaktadır. Bölge sakinleri tüketim için kuyu suyuna bağımlıdır ve elektriğe erişimleri vardır.
- Topluluk öncelikle hayvancılıkla uğraşmakta ve pirinç, arpa ve buğday gibi ürünler yetiştirmektedir.
- Yaklaşık 7.000 sığır ve koyuna ev sahipliği yapan topluluk, tahmini 500 hektarlık bir tarım arazisine yayılıyor. Otlatma Mart ayından Eylül ayına kadar yapılmaktadır.
- PEK'ler otlak alanlarının bölünmesinden endişe duymakta ve bu bölgeleri birbirine bağlayacak bir geçiş yolu oluşturulmasını önermektedir.
- Proje sınırları içerisinde yer alan ve 'Eksim 10' olarak bilinen alan, yerel halk tarafından pirinç tarımı için kullanılmaktadır. Devlete ait bir arazi olmasına rağmen, Dereli halkı tarafından nesiller boyu çiftçilik yapılmıştır. Kaybedecekleri araziye telafi etmek için başka bir parsel arıyorlar. Bölge sakinleri mevcut 70 hektarlık arazideki taşları kaldırmış durumda, ancak yeterince büyük bir alan bulmak hala sorunlu. Topluluk üyeleri, şirketin arazide kalan taşların kaldırılmasına yardımcı olmasının projeye ilişkin endişelerini gidereceğini umuyor.
- Dereli Mezrası'nda yaşayan kadınlarla da görüşülmüş ve Proje hakkında bilgilendirildikleri anlaşılmıştır. Kendileri için faydalı olabilecek öneri ve tavsiyeler istenmiş ancak yukarıda belirtilenler dışında ek bir talep beyan edilmemiştir.

5 Paydaş Katılım Programı ve Bilgilendirme Süreci

5.1 Genel Bakış

Paydaş katılımı, Projenin inşaat ve işletme aşamaları boyunca devam etmesi gereken bir bileşendir. Proje Şirketi tarafından paylaşılan belgeler temelinde, inşaat aşamasında bugüne kadar yürütülen paydaş katılımı faaliyetlerinin uluslararası gerekliliklere uygun olarak yerel topluluk üyesi merkezli ve yapılandırılmış bir çerçeve izlediği görülmektedir. Aynı yaklaşım Proje yaşam döngüsü boyunca sahada uygulanmaya devam edecektir.

PKP'nin bu bölümünde verilen paydaş katılım programı, inşaat ve işletme aşamalarında planlanan kilit paydaş katılım ve istişare faaliyetlerini özetlemektedir. Program, geçerliliğini koruduğundan ve Projenin ihtiyaçlarını karşıladığından emin olmak için hem inşaat hem de işletme sırasında düzenli olarak gözden geçirilecektir.

Proje, PKP'ye ve içeriğine de yansıyan toplumsal cinsiyete duyarlı bir yaklaşım izleyecektir. PKP'nin uygulanmasında toplumsal cinsiyet boyutu, toplumsal cinsiyeti kapsayıcı ve katılımcı bir bakış açısıyla ele alınacaktır.

5.2 Paydaş Katılımı ve Danışma Programı

Projenin ömrü boyunca paydaş katılımı için önerilen uygulama takvimi ve sorumluluklar aşağıda özetlenmiştir Tablo 5.1 aşağıda.

Tablo 5.1: Proje Ömrü Boyunca Paydaş Katılımı ve İstişare Programı

Hayır	Paydaşlar	Danışılacak/Tartışılacak Konular	İletişim yöntemleri	Faz ve frekans	Sorumlu
	Yerel Topluluklar				
1	Projeden Etkilenen Gölcük mahallesi ve mezralarında yaşayanlar ¹ Geçmiş faaliyetlerden etkilenmiş ve gelecekte etkilenecek olan kişiler Yerel İşletmeler ve Girişimler	<ul style="list-style-type: none"> Projenin gelişim aşamaları, potansiyel etkileri, paydaşlarla iletişim kanalları ve şikayet mekanizması, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve taciz (TCDŞ) risklerini önlemeye yönelik hükümler hakkında bilgi sağlamak ÇSEP'te tanımlanan eylemlerin ana hatlarıyla belirtilmesi Yerel istihdam ve tedarik hakkında bilgilendirme Toplum sağlığı ve güvenliği riskleri içeren Proje faaliyetleri hakkında bilgilendirme (patlatma, ağır ekipmanların taşınması, vb.)	<ul style="list-style-type: none"> Yüz yüze danışma toplantıları Düzenli ziyaretler PKP, PID/broşür ve Proje ile ilgili diğer belgelerin açıklanması Web sitesi duyuruları Sosyal medya duyuruları Posterler/ billboardlar/ basın bültenleri aracılığıyla duyurular	<ul style="list-style-type: none"> İnşaat sırasında en az ayda bir (ve gerektiğinde) Çalışma sırasında üç ayda bir	<ul style="list-style-type: none"> HİS Proje Şirketi
2	Projeden Etkilenen Gölcük Mahallesi Muhtarı	<ul style="list-style-type: none"> Projenin gelişim aşamaları, potansiyel etkileri, paydaşlarla iletişim kanalları ve şikayet mekanizması, TCDŞ risklerini önlemeye yönelik hükümler hakkında bilgi sağlamak ÇSEP'te tanımlanan eylemlerin ana hatlarıyla belirtilmesi Yerel istihdam ve tedarik hakkında bilgilendirme Toplum sağlığı ve güvenliği risklerini içeren Proje faaliyetleri hakkında bilgilendirme (trafik yönetimi, ağır ekipmanların taşınması, gürültü vb.)	<ul style="list-style-type: none"> Yüz yüze danışma toplantıları Düzenli ziyaretler PKP, PID/broşür ve Proje ile ilgili diğer belgelerin açıklanması Web sitesi duyuruları Sosyal medya duyuruları Posterler/ billboardlar/ basın bültenleri aracılığıyla duyurular	<ul style="list-style-type: none"> İnşaat sırasında en az ayda bir (ve gerektiğinde) Çalışma sırasında üç ayda bir	<ul style="list-style-type: none"> HİS Proje Şirketi

¹ Parselasyon ve imar planından etkilenen tüm kişileri içeren özel bir GKYYP'nin yürürlükte olacağını lütfen unutmayın.

Hayır	Paydaşlar	Danışılacak/Tartışılacak Konular	İletişim yöntemleri	Faz ve frekans	Sorumlu
3	Hassas Gruplar (Kadınlar, topraksızlar/evsizler, yaşlılar, öğrenciler, engelliler, işsizler, GKSS, mülteciler UIP)	<ul style="list-style-type: none"> Projenin gelişim aşamaları, potansiyel etkileri, paydaşlarla iletişim kanalları, Projenin şikayet mekanizması hakkında bilgilendirme, TCDŞ risklerini önlemeye yönelik hükümler hakkında bilgi sağlamak Şikayet kanallarını kullanamayabilecekleri için şikayetlerini (varsa) almak için özel ilgi ÇSEP'te tanımlanan eylemlerin ana hatlarıyla belirtilmesi Yerel istihdam ve tedarik hakkında bilgilendirme Toplum sağlığı ve güvenliği riskleri içeren Proje faaliyetleri hakkında bilgilendirme (patlatma, ağır ekipmanların taşınması, vb.)	<ul style="list-style-type: none"> Yüz yüze danışma toplantıları Düzenli ziyaretler PKP, PID/broşür ve Proje ile ilgili diğer belgelerin açıklanması Web sitesi duyuruları Sosyal medya duyuruları Posterler/ billboardlar/ basın bültenleri aracılığıyla duyurular Kadın grupları ve diğer özel hassas gruplarla yapılan özel toplantılar	<ul style="list-style-type: none"> İnşaat sırasında iki ayda bir Çalışma sırasında altı ayda bir	<ul style="list-style-type: none"> HİS Proje Şirketi
Devlet Kurumları					
4	Ulusal düzeyde devlet kurumları ve paydaşlar	<ul style="list-style-type: none"> Proje aşamaları hakkında istişare yürütmek Projenin potansiyel etkilerinin yanı sıra Projenin şikayet mekanizması hakkında bilgi sağlamak	<ul style="list-style-type: none"> Yüz yüze danışma toplantıları Düzenli ziyaretler PKP, PID/broşür ve Proje ile ilgili diğer belgelerin açıklanması Yazışmalar	<ul style="list-style-type: none"> İnşaat sırasında her yıl Çalışma sırasında ihtiyaç duyulduğunda	<ul style="list-style-type: none"> HİS Proje Şirketi
5	İl ve ilçe düzeyinde kamu kurumları ve paydaşlar	<ul style="list-style-type: none"> Proje izinleri için toplantılar ve yazışmalar yapmak, Proje aşamaları hakkında istişarelerde bulunmak Projenin çevresel ve sosyal etkileri, ÇSEP'te tanımlanan eylemler, Proje şikayet mekanizması hakkında bilgi sağlamak	<ul style="list-style-type: none"> Yüz yüze danışma toplantıları Düzenli ziyaretler PKP, PID/broşür ve Proje ile ilgili diğer belgelerin açıklanması Yazışmalar	<ul style="list-style-type: none"> İnşaat sırasında üç ayda bir Çalışma sırasında yıllık olarak	<ul style="list-style-type: none"> HİS Proje Şirketi

Hayır	Paydaşlar	Danışılacak/Tartışılacak Konular	İletişim yöntemleri	Faz ve frekans	Sorumlu
6	İlçe Belediyesi	<ul style="list-style-type: none"> Proje izinleri için toplantılar ve yazışmalar yapmak, Proje aşamaları hakkında istişarelerde bulunmak Projenin çevresel ve sosyal etkileri, ÇSEP'te tanımlanan eylemler, Proje şikayet mekanizması hakkında bilgi sağlamak Belediye birimlerine bildirilen şikayetler için toplantılar düzenlemek, görüş ve önerileri almak	<ul style="list-style-type: none"> Yüz yüze danışma toplantıları Düzenli ziyaretler PKP, PID/broşür ve Proje ile ilgili diğer belgelerin açıklanması Yazışmalar	<ul style="list-style-type: none"> İnşaat sırasında üç ayda bir Çalışma sırasında yıllık olarak	<ul style="list-style-type: none"> HİS Proje Şirketi
Üniversiteler					
7	Üniversiteler	<ul style="list-style-type: none"> Proje aşamaları hakkında istişare yürütmek Proje kapsamında yürütülecek araştırma ihtiyaçları ile ilgili toplantılar düzenlemek. Projenin olası etkileri, Projenin şikayet mekanizması hakkında bilgi sağlamak	<ul style="list-style-type: none"> Yüz yüze danışma toplantıları Düzenli ziyaretler PKP, PID/broşür ve Proje ile ilgili diğer belgelerin açıklanması Web sitesi duyuruları Yazışmalar	<ul style="list-style-type: none"> İnşaat ve işletme sırasında ihtiyaç duyulduğunda	<ul style="list-style-type: none"> HİS Proje Şirketi
STK'lar					
8	STK'lar	<ul style="list-style-type: none"> Proje'nin gelişim aşamaları, olası etkileri, paydaşlarla iletişim kanalları ve Proje'nin şikayet mekanizması hakkında bilgi sağlamak ÇSEP'te tanımlanan eylemlerin ana hatlarıyla belirtilmesi	<ul style="list-style-type: none"> Yüz yüze danışma toplantıları Düzenli ziyaretler PKP, PID/broşür ve Proje ile ilgili diğer belgelerin açıklanması Web sitesi duyuruları Sosyal medya duyuruları Posterler/ billboardlar/ basın bültenleri aracılığıyla duyurular	<ul style="list-style-type: none"> İnşaat ve işletme sırasında ihtiyaç duyulduğunda	<ul style="list-style-type: none"> HİS Proje Şirketi
Medya					
9	Medya	<ul style="list-style-type: none"> Proje'nin gelişim aşamaları, olası etkileri, paydaşlarla iletişim kanalları ve Proje'nin şikayet mekanizması hakkında bilgi sağlamak	<ul style="list-style-type: none"> Yüz yüze danışma toplantıları Düzenli ziyaretler	<ul style="list-style-type: none"> İnşaat ve işletme sırasında ihtiyaç duyulduğunda	<ul style="list-style-type: none"> HİS Proje Şirketi

Hayır	Paydaşlar	Danışılacak/Tartışılacak Konular	İletişim yöntemleri	Faz ve frekans	Sorumlu
		<ul style="list-style-type: none"> ÇSEP'te tanımlanan eylemlerin ana hatlarıyla belirtilmesi Kamuoyunun etkin bir şekilde bilgilendirilmesi ve istişare edilmesi için yerel ve bölgesel medya kurumlarıyla işbirliği yapılması	<ul style="list-style-type: none"> PKP, PID/broşür ve Proje ile ilgili diğer belgelerin açıklanması Web sitesi duyuruları Sosyal medya duyuruları Posterler/ billboardlar/ basın bültenleri aracılığıyla duyurular		
İç Paydaşlar					
10	Proje Personeli Yükleniciler ve alt yükleniciler ile bunların çalışanları	<ul style="list-style-type: none"> Proje güncellemeleri ve işçi hakları ile ilgili operasyonlardaki değişiklikler, sözleşmeler hakkında bilgi, GBVH hükümleri de dahil olmak üzere davranış kuralları hakkında bilgi sağlamak Projenin şikayet mekanizmasını açıklayın	<ul style="list-style-type: none"> Eğitimler Yüz yüze danışma toplantıları PKP, PID/broşür ve Proje ile ilgili diğer belgelerin açıklanması Posterler/ billboardlar/ basın bültenleri aracılığıyla duyurular Proje alanına ilişkin duyurular	<ul style="list-style-type: none"> İnşaat sırasında aylık Çalışma sırasında ihtiyaç duyulduğunda	<ul style="list-style-type: none"> Proje Şirketi ve ilgili departmanlar (örn. İnsan Kaynakları Departmanı)

6 Proje Şikâyet Mekanizması

6.1 Genel Bakış

Proje Şirketi'nin paydaş katılımı, bilgilendirme ve istişare sürecinin bir parçası olarak etkili ve erişilebilir bir şikâyet mekanizması oluşturması gerekmektedir. Şikâyet mekanizmasının amacı, Yerel topluluk üyelerinin Proje ve etkileri ile ilgili taleplerini, endişelerini ve şikâyetlerini bildirebilecekleri manipülasyon, zorlama ve gözdağı içermeyen kanallar sağlamaktır. Şikâyetlere zamanında, proaktif, tarafsız, etkili ve verimli bir şekilde yanıt vermek ve bunları çözmek, paydaş katılımına ilişkin uluslararası standartlar ve gerekliliklere göre esastır. Özellikle, adil ve sürdürülebilir sonuçlar için şeffaf ve güvenilir bir süreç sağlar. Bu sayede, Proje paydaşları ve Proje Şirketi arasında düzeltici faaliyetler yoluyla karşılıklı güven ve işbirliği geliştirilebilir. Başarılı bir şikâyet mekanizmasının ana bileşenleri arasında anonimlik, gizlilik ve şeffaflık ilkeleri de yer alır.

PKP Hazırlık çalışmaları kapsamında Proje paydaşları için İç ve Dış Şikâyet mekanizması da hazırlanmıştır. Şikâyet kaydı için kullanılan bir şikâyet kayıt formu bulunmaktadır. Şikâyet kayıt formunda başvuru sahibi hakkında bilgi gerektiren kısım, başvuru sahibinin şikâyetini anonim olarak bildirmek istediği durumlarda boş bırakılacaktır. Şikâyet kayıt formu bu ilkeler doğrultusunda revize edilmiştir. Revize edilen şikâyet kayıt formunun örneği Ek Bölüm A.2'de sunulmuştur.

Şikâyetçinin hakları şikâyet sürecinin sonucuna itiraz etmekle sınırlı olmayıp aşağıdakileri de içerir:

- Şikâyetçi, şikâyet ve geri bildirim mekanizmasına katılmak zorunda değildir ve diğer adli, idari veya yasal yollara başvurmayı tercih edebilir. Adli veya idari hukuk yolları Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve ilgili mevzuat uyarınca uygulanır.
- Şikâyetçi, şikâyet yönetim sürecine katılmaya zorlanamaz.
- Şikâyetçi istediği zaman proje şikâyet mekanizmasına katılımını durdurabilir ve diğer yasal yollara başvurmayı seçebilir.

Şikâyetler, paydaşın türüne bağlı olarak harici ve dahili olarak kategorize edilir. Farklı şikâyet kanalları ve çözüm süreçleri olduğundan, bunlar 0 ve 0. Bölümlerde ayrı ayrı tanımlanmıştır

6.2 Şikâyet Mekanizmasının İlkeleri

Uluslararası standartlara (özellikle IFC PS1 ve iyi uluslararası uygulamalar) uyumu sağlamak için, Proje Şirketinin genel olarak Projenin şikâyet mekanizmasına uygulayacağı bir dizi ilke vardır. Bu ilkeler aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Mekanizmanın ilkelerini (anonimlik dahil), HİS'in iletişim bilgilerini içeren mevcut kanalları, şikâyetlerin alındığının kabulü ve müteakip çözüm için tanımlanmış zaman dilimlerini, belirlenen Proje etkilerine göre şikâyet türünü tanımlayan örnek konuları (yani gürültü, hava, görsel, toz, GBVH, işgücü yönetimi ve trafik) ve atanmış sorumlu Proje personeli ile birlikte yönetim ve çözüm sürecini içeren resmi ve yazılı bir Proje Şikâyet Mekanizması Prosedürü olacaktır.
- Şikâyet mekanizması gizlilik ve anonimlik ilkelerine bağlı olacaktır. Hem çevrimiçi hem de çevrimdışı şikâyet kanallarının anonim başvuruları alması sağlanacaktır.
- Tüm iç ve dış paydaşların ihtiyaç duyduklarında GBVH ile ilgili herhangi bir şikâyeti güvenli ve gizli bir şekilde kolayca bildirebilecekleri uygun ortamın sağlanması çok önemlidir. TCDŞ vakaları mevcut şikâyet mekanizmasının bir parçası olarak kaydedilecek ve işleme alınacaktır. Ancak, gizlilik, misilleme yapılmaması, mağdurların korunması ve gözetimi

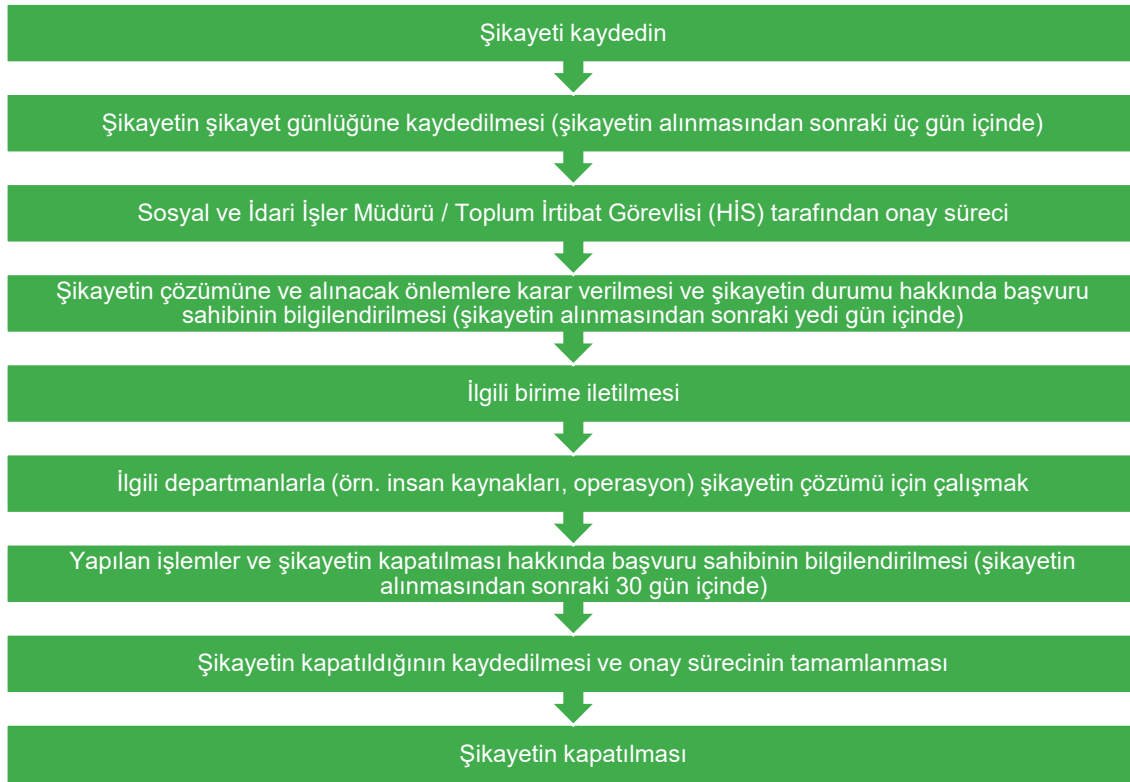
sağlanarak ve gerektiğinde hukuki uzmanlıktan yararlanılarak bu vakalara daha hassas bir şekilde ve zamanında yaklaşılabacaktır.

6.3 Dış Şikayet Mekanizması

Dış paydaşlar şikayet mekanizmasını aşağıdaki kanallar aracılığıyla kullanabilir:

- Yüz yüze toplantılar/ziyaretler sırasında sözlü ifadeler
- Proje Şirketi/HİS ile telefon görüşmeleri
- Projeden etkilenen mahallelerdeki merkezde bulunan şikayet kutuları ve formları (Bu kutular HİS tarafından haftalık olarak kontrol edilecek ve derhal şikayet kayıt defterine kaydedilecektir).
- Proje Şirketine Gönderilen E-postalar

Aşağıda listelenen adımlar harici şikayet mekanizması sürecini özetlemektedir:

Şekil 6.1: Dış Şikayet Mekanizması Sürecinin Adımları

Proje Şirketi tarafından kullanılan örnek bir şikayet kaydı incelenmek üzere Mott MacDonald ile paylaşılmıştır. Bununla birlikte, bir dizi iyileştirme alanı tespit edilmiş ve Kredi Kurumunun gerekliliklerine uymak için revizyonlar uygulanmıştır. Revize edilmiş şikayet kaydı Ek Bölüm A.3'te verilmiştir.

Projenin dış şikayet mekanizmasının bir parçası olarak:

- Proje HİS, paydaşlar için sahadaki ana irtibat noktası olduğu için şikayet mekanizması sürecini yakından yönetecek ve izleyecektir.
- Genel olarak, şikayetlerin alındıktan sonra 30 gün içinde çözülmesi ve kapatılması öngörülmektedir. Ancak bu süre şikayetin niteliğine, konusuna ve kapsamına bağlı olarak değişebilir. Buna göre, Proje Şirketi şikâyetler arasında nitelikleri, konuları ve kapsamaları dikkate alınarak bir önceliklendirme yapacaktır. Yüksek önceliğe sahip şikâyetler için çözüm

süresi, şikâyetin alınmasından sonra yedi gün olarak revize edilecektir. Orta öncelikli şikayetler için süre 15 gün olacak ve düşük öncelikli şikayetler 30 gün içinde çözülecektir.

6.4 İç Şikayet Mekanizması

İç şikayet mekanizması, Proje Şirketi, yüklenicileri, alt yüklenicileri ve tedarikçileri altında çalışan tüm çalışanların şikayetlerini kapsar. Proje Şirketi'nin resmi çalışan şikayet mekanizmaları vardır. Proje sahasına yerleştirilen şikâyet kutuları, işçilerden gelen şikâyetlerin takibi için birincil mekanizmadır. Şikâyet kayıtlarında her bir talep, öneri ve şikâyetin tarihi, saati, kaynağı, yeri ve niteliği kaydedilecektir. Kutular kilitli olmalı, şikâyet formları bulunmalı ve alanlar kameraların görüş alanı dışında olmalıdır.

Şikâyet kutularının yerleştirildiği işçi kampında Türkçe talimatlar bulunmaktadır. Taşeron işçilerin şikayetlerinin kaydı ve takibi öncelikle saha yöneticisine, ardından EPC Yüklenicisi Çevre, Sağlık ve Güvenlik (ÇSG) Müdürüne yöneticisine ve son olarak da HİS ve Şikâyet Komitesine ulaşır ve bunlar tarafından değerlendirilir. İç şikâyet mekanizmasında kullanılacak örnek bir form Ek Bölüm A.4'te verilmiştir.

Şikâyet kutularının yanı sıra QR kod uygulaması ile şikâyetlerin online sisteme daha kolay işlenmesi de planlanıyor.

İç şikâyet mekanizmasının başarılı bir şekilde uygulanması ve yönetilmesi için tüm şikâyet kanalları için aşağıdakiler uygulanacaktır:

- Şikâyetler, şikâyet günlüğüne kaydedilirken konularına göre sınıflandırılacak ve önceliklendirilecektir. Buna göre, yüksek önceliğe sahip şikâyetler için çözüm süresinin şikâyetin alınmasından sonra yedi gün olması önerilmektedir. Orta öncelikli şikâyetler için bu süre 15 gündür ve düşük öncelikli şikâyetler 30 gün içinde çözülebilir.
- Şikâyetler başarıyla kapatıldıktan ve düzeltici eylemler gerçekleştirildikten sonra, isimsiz şikâyetler de dâhil olmak üzere şikâyetlerin sonuçları Proje sahasındaki duyuru panolarında sergilenecektir.

Özetle, tüm Proje personeli şikâyetlerini bire bir görüşmeler, dilekçeler, telefon görüşmeleri, e-postalar, çevrimiçi formlar ve toplu toplantılar yoluyla bildirebilecektir.

6.5 Şikâyet Mekanizması Kanalları ve HİS İletişim Bilgileri

Şikâyetlerin alınması için aşağıda listelenen kanallar kullanılabilir. Daha önce hazırlanan PKP'de belirtildiği üzere, Proje Şirketinin Sosyal ve İdari İşler Müdürü bu şikâyetleri Kredi Veren gereklilikleri doğrultusunda yürütmektedir.

Şikâyet Mekanizması Kanalları

- Resmi mektup ve/veya dilekçe;
  - Merkez Ofis (Ord.Prof.Fahrettin Kerim Gökay Cad. No: 36, 34662 , Altunizade, Üsküdar, İstanbul, Türkiye)
- HİS'nun telefon numarası: **[HİS'nun Telefon Numarası buraya eklenecektir]**
- Kurumsal e-posta adresi: **[e-posta adresi buraya eklenecektir]**

YİMER: Yabancılar İletişim Merkezi

"Yabancılar İletişim Merkezi" (YİMER) yabancıların şikâyetlerini iletebilmeleri için bir fırsat sunmaktadır. YİMER, yabancı Proje paydaşlarının (alt yüklenici çalışanları da dahil olmak üzere) Proje ile ilgili şikâyetlerini aşağıdaki iletişim kanalları aracılığıyla bildirmeleri için hazır olacaktır:

- Web sitesi: <http://www.yimer.gov.tr>,

- Çağrı Merkezi: 157 veya
- Telefon numarası: +90 312 157 11 22.

7 Kaynaklar ve Sorumluluklar

Proje Şirketi, bu PKP'de tanımlandığı şekilde ve IFC PS1'e uygun olarak etkili paydaş katılımını gerçekleştirme konusunda genel sorumluluğa ve taahhüde sahip olacaktır.

HİS, Proje ile ilgili olarak tüm paydaşların katılımını üstlenir ve denetler ve ilgili faaliyetlerin etkili bir şekilde yürütülmesini sağlamak için mevcut kaynakları kullanır. HİS'in diğer sorumlulukları aşağıdaki gibidir:

- Projenin ömrü boyunca yerel topluluklarla etkileşim ve irtibat için birincil irtibat noktası olarak hareket edin.
- Projeden etkilenen kişilerle güvene dayalı iyi ilişkiler geliştirmek ve sürdürmek.
- Gelen şikayetlerin çözülmesi, paydaşların bilgilendirilmesi ve paydaşlarla iletişim kurulması da dahil olmak üzere kamu şikayet mekanizmasının yönetimi ve dokümantasyonundan sorumludur.
- Projeden etkilenen topluluklarla düzenli toplantılar yapılması.
- Kamu kurumları, yerel halk ve diğer tüm paydaşlarla olan ilişkilerin Proje Şirketi'nin çevresel ve sosyal politikaları, diğer prosedürleri ve uluslararası standartlar doğrultusunda yönetilmesine katkıda bulunmak.
- Halkla ilişkiler faaliyetlerine ilişkin dokümantasyondan ve kayıtların tutulmasından sorumludur.
- Yerel halkın ortak ihtiyaçları doğrultusunda planlanan sosyal projelerin yürütülmesine destek olunması.
- Yardım, bağış ve sponsorluk faaliyetlerini desteklenmesi.
- Gerektiğinde projeden etkilenen yerleşim yerlerinde arazi edinim faaliyetlerini desteklemek. Anlayış ve destek oluşturmak için iletişimi kolaylaştırmak. Arazi edinimi ile ilgili tüm paydaş katılım faaliyetlerinin kayıtlarının tutulmasından sorumludur.
- Projenin ÇSG yönetimi ile ilgili tüm tehlikeleri, uygunsuzlukları ve şikayetleri ÇSG Müdürüne bildirmek.
- İç şikayet mekanizmasının uygulanmasında İnsan Kaynakları Uzmanını desteklemek.
- Güvenlik Yönetim Planının şantiye ve konaklama kampları da dahil olmak üzere tüm personel ve alt yükleniciler tarafından uygulanmasını sağlamak. Planı gerektiği gibi gözden geçirin ve güncelleyin.
- Güvenlik önlemlerinin etkinliğini doğrulamak için bir izleme programı uygulayın.
- Gerekli izleme ve raporlama formlarını geliştirmek ve uygun belge kontrol prosedürlerini oluşturmak.
- Şantiye ve konaklama kampları da dahil olmak üzere iç güvenlik denetimleri gerçekleştirin ve tespit edilen uygunsuzlukları kaydedin.
- Personel ve taşeronlara ilgili eğitimlerin verilmesini sağlamak.
- Alt yüklenici izleme programı aracılığıyla alt yüklenicilerin güvenlik uyumluluğunu denetleyin.
- İzleme herhangi bir uygunsuzluğa işaret ederse, uygunsuzluğu araştırın ve derhal düzeltici önlemlerin alınmasını sağlayın.
- Yeniden meydana gelmelerini önlemek için tüm güvenlik olaylarını gözden geçirin ve değerlendirin.

HİS ile birlikte, Projenin iç şikayet mekanizmasının uygulanmasına ilişkin ilgili taraflar, sorumluluklarının açıklamasıyla birlikte aşağıda listelenmiştir:

- Saha Yöneticisi
  - Bu prosedürü gözden geçirin ve son olarak onaylayın;
  - Prosedürü uygulamak için yeterli kaynak sağlayın;
  - Şikayet Komitesinin rutin çalışmalarını organize etmek.
- Çevre, Sağlık ve Güvenlik (ÇSG) Müdürü
  - Bu prosedürü taslak haline getirin ve saha yöneticisine ve yönetim ekibine önerin;
  - Bu prosedürün işleyişinin tüm taraflarca bilinmesini ve takip edilmesini sağlayın;
  - Şikayet Komitesinin bir üyesi olarak çalışın.
- HİS & Şikayet Komitesi
  - Alınan şikayetlerin kayıt altına alınmasını, resmi olarak kaydedilmesini, incelenmesini, çözüme kavuşturulmasını ve ilgili kişinin zamanında bilgilendirilmesini sağlamak.
  - Şikayet Komitesin, ihalelerle veya mahkemede bekleyen konularla veya Yüklenicinin iş kapsamıyla ilgili olmayan hususlarla ilgili şikayetleri dikkate almayacaktır.
  - Anlaşmazlıkların çözümünde Şikayet Komitesi aşağıdakileri dikkate alacaktır:
    - Değerlendirilmek üzere alınan şikayetlerin/vakaların haklılığı;
    - Şikayetle ilgili bir karar almak için kanıtlar;
    - Tanık ifadeleri;
    - İlgili proje faaliyeti ışığında vakanın akla yatkınlığı;
    - Yürürlükteki kanunlar, Türkiye'nin çevre kılavuzları, Projenin ÇED'i ve
    - En iyi uluslararası uygulamalar;
    - Sahada yapılan gözlemler; ve
    - Benzer nitelikteki önceki şikayetlere ilişkin mevcut bilgiler.

8 İzleme ve Raporlama

Proje Şirketi izleme, değerlendirme ve raporlama faaliyetlerinden sorumlu olacak, Proje faaliyetleri, çıktıları ve sonuçlarıyla ilgili ilerlemeyi denetleyecektir.

Bu PKP canlı bir belgedir; bu nedenle, Projenin inşaat ve işletme aşamalarında yürütülen paydaş katılım faaliyetlerini de içerecek şekilde düzenli olarak gözden geçirilecek ve güncellenecektir. Güncellenmiş versiyon yıllık olarak Proje web sitesinde yayınlanacaktır. PKP, etkinliğini ve kalitesini korumak için Proje Şirketinin ilgili temsilcileri tarafından izlenecektir.

HİS ayrıca inşaat aşamasında altı ayda bir ve işletme aşamasında ayda bir olmak üzere aşağıdakileri özetleyen raporlar hazırlayacaktır:

- Belirli bir raporlama döneminde alınan Proje ile ilgili şikayetlerin sayısı, alınan/alınacak önlemlerle birlikte çözüm durumları ve öngörülen zaman çizelgesi içinde çözümlenlerin sayısı
- Paydaş katılımı, istişare ve bilgilendirme faaliyetleri, bu faaliyetlerin sonuçları ile birlikte belirli bir raporlama dönemi içinde gerçekleştirilir.

Ayrıca, Proje Şirketi'nin HİS'i tüm paydaş faaliyetlerini takip eden bir formu takip ederek düzenli girişler yapar. Bu form şikâyetleri, talepleri, bilgi edinmeyi ve paydaş görüşmelerini, saha çalışmalarını, halkın katılımı toplantılarını, kurumsal paydaş iletişim faaliyetlerini ve yerel topluluk üyeleriyle gerçekleşen her türlü etkileşimi içermektedir.

HİS, PKP'nin güncellenmesi ve izlenmesi sürecini yönetmekten birincil derecede sorumlu kişi olmasına rağmen, İK ve İSG-Ç ekibinin desteğiyle formu güncel tutacaktır.

Bu raporlar / formlar, paydaş katılımı ve istişare faaliyetlerinde devam eden ilerlemenin izlenmesi için Proje Şirketinin ve Kredi Verenin ilgili temsilcileriyle paylaşılacaktır.

A. Ekler

A.1 Örnek Proje Danışma Günlüğü

Ha yır	Tarih	Katılım Kanalı (örn. telefon görüşmesi, yüz yüze görüşme, danışma)	Faaliyeti Yürüten Yetkili Kişi (örn. HİS, Proje Şirketi temsilcileri)	Katılım/Danışma Faaliyetinin Konusu (örneğin, mevcut Proje durumu, bilgi paylaşımı, düzenli ziyaret)	Katılım Sağlanan Paydaşın Türü ve Adı (Toplum/Kamu, Muhtar, vb.)	Katılım Sağlanan Paydaş Sayısı	Toplantı Yeri ve Saati	Faaliyet Notları (örn. istihdam talepleri, yol güvenliği şikayetleri)	Yetkili Kişinin (örn. HİS, Proje Şirketi temsilcileri) Katılım Sonrası Yorumları/Geri Bildirimleri
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

A.2 Revize Proje Şikâyet Kayıt Formu (Türkçe ve İngilizce)

Şikâyetin Alındığı Yer / Location of Complaints Received		Tarih / Date
Alan Yetkilisinin Adı / Name of Person In charge		Şikâyet Kayıt No / Complaint Register Number
Şikâyet Konu Alanın Koordinatları / Coordinates of the area subject to complaint		
Arazi parsel numarası (Şikâyet arazi konulu ise) / Land Parcel Number (If complaint is related to land)		
ŞİKÂYET SAHİBİ HAKKINDA BİLGİ / COMPLAINANT INFO Şikâyet Sahibi kimlik bilgilerini vermeden anonim olarak doldurabilir, ancak kendisine geri dönüş şeklini bu formda belirtmesi gerekmektedir. / The Complainant may submit application anonymously, however in this form the Complainant should indicate the feedback mechanism to respond.		
Ad Soyad / Name Surname		Şikâyetin Geliş Yolu / Form of Complaint:
T.C. Kimlik No/ Identification Number		Telefon- Ücretsiz hat / ☐ Phone –Free phone line
Telefon / E-posta Telephone / E-mail		Halk Toplantısı / ☐ Community meeting
Mahalle- İlçe- İl / Neighbourhood – District- Province		Dilekçe / ☐ Petition
ŞİKÂYET DETAYLARI / DETAILS OF COMPLAINT		
Şikâyet Konusu / Complaint		
Şikâyet sahibi tarafından talep edilen çözüm / Solution requested by the Complainant		
Şikâyeti Alan Yetkilinin Ad Soyad ve İmzası / Şikâyet Sahibinin Ad Soyad ve İmzası / Name Surname and Signature of the Registerer Name Surname and Signature of Complainant		

A.3 Örnek Proje Şikayet Kaydı

Kayıt numarası	Makbuz ve kayıt tarihi	Şikâyet nasıl alındı? (Şikâyet Formu, topluluk toplantısı, telefon vb. aracılığıyla)	Şikayeti alan sorumlu personelin adı	Başvuru sahibi hakkında bilgi (Başvuru isimsiz ise boş bırakınız)				Şikâyet kategorisi	Şikâyetin tanımı	Şikâyetin önceliği (Yüksek, Orta, Düşük)	Şikâyetin ele alınacağı son tarih	Takip için sorumlu kişi/birim	Şikâyet durumu (açık, kapalı, beklemede)	Planlanan eylem	Alınan aksiyonun tarihi	Şikâyet kapatma ve çözüm için destekleyici belgeler
				Ad ve soyad	Cinsiyet	Telefon ve/veya e-posta	Bölge									

A.4 İç Şikayet Kayıt Formları

Öneri ve Şikayet Formu	
Tarih	
Çalışan	Ad/Soyad
	Birim
	Telefon
	E-posta
Tip	Memnuniyet ☐
	Öneri ☐
	Şikayet ☐
	Bilgi Talebi ☐
Konu	
Açıklama / Beyan	
Değerlendirme <i>Değerlendirmeyi yürüten departman tarafından doldurulacaktır.</i>	
Değerlendirici	
Tarih	
Sonuç	
Geri bildirim	
Formu oluşturan çalışan herhangi bir geri bildirim aldı mı?	Evet / Hayır
Açıklama / Not	